

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ NIEKTÓRYCH GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary objęte ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Kosaciec bezlistny	Poprawa stanu siedliska	Późnojesienne wycinanie trzcinnika z usuwaniem biomasy
2.	Obuwik pospolity	Poprawa stanu siedliska	Usuwanie drzew i krzewów
3.	Pełnik europejski	Utrzymanie właściwego stanu siedliska	Koszenie z usunięciem biomasy
4.	Sasanka otwarta i sasanka łąkowa	Utrzymanie właściwego stanu siedliska	Ręczne wycinanie malin i jałowca pospolitego wraz ze zbiorem biomasy Odslanianie gleby przy użyciu motyki na płatach wielkości do 1m ² . Zabieg powinien zostać wykonany pod koniec owocowania sasanki Ścięcie pojedynczych drzew sosny zwyczajnej
5.	Leniec bezpodkwiatkowy	Utrzymanie właściwego stanu siedliska	Wycinanie podrostu topoli osiki Późnojesienne koszenie z usuwaniem biomasy
6.	Skalnica torfowiskowa	Utrzymanie właściwego stanu siedliska	Odkrzaczanie i koszenie z usunięciem biomasy po 15 września

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Błotniak łąkowy, czajka, derkacz, dubelt, krwawodziób, kszyc, kulik wielki, rycyk i wodniczka	Odtwarzanie i utrzymanie siedlisk lęgowych	1) koszenie w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 30 września, z wyjątkiem miejsc bukowiska łosi, gdzie koszenie w terminie od 1 października do 30 listopada, - wysokość koszenia 10–20 cm nad gruntem lub kępami traw i turzyc (bez ścinania kęp), - pozostawienie 10-25% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, przy czym w każdym roku musi to dotyczyć innego fragmentu działki, - w przypadku występowania wodniczki <i>Acrocephalus paludicola</i> –

			<p>koszenie 25-50% powierzchni działki rolnej, przy czym w kolejnych latach na innym fragmencie działki, tak by co najmniej w cyklu 4-letnim cała działka rolna została wykoszona,</p> <p>- w czasie występowania wody gruntowej ponad 10 cm nad poziomem gruntu (dopuszczalne tylko koszenie ręczne); w przypadku występowania takich warunków dłużej niż 1 miesiąc w okresie od 1 sierpnia do 30 września dopuszczalne przedłużenie terminu koszenia do 30 listopada; jeśli w danym roku niemożliwe jest wykonanie koszenia we wskazanym terminie to dopuszcza się możliwość koszenia w okresie 1 grudzień – 31 styczeń po lodzie,</p> <p>- usunięcie lub złożenie w stogi lub zebranie w bele ściętej biomasy w terminie 4 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na który termin ten nie mógł być przestrzegany,</p> <p>10) wycięcie i usunięcie drzew i krzewów po 1 sierpnia i przed końcem lutego, w przypadku ostoi cietrzewia w okresie od 1 sierpnia do końca stycznia, a w przypadku ostoi łosia w okresie od 1 października do końca lutego;</p> <p>2) utrzymanie na powierzchni działek rolnych, większych od 10 ha, enklaw dzikiej przyrody tj. pojedynczych drzew - 2-5 szt./ha, pojedynczych krzewów 10-20 szt./ha, innej naturalnej roślinności – 1-2 arów/ha lub skupisk drzew, krzewów i innej roślinności – 1-2 arów/ha (normy odnoszą się do powierzchni całej działki rolnej).</p>
2.	Cietrzew	<p>Odtwarzanie i utrzymanie siedlisk lęgowych</p> <p>Redukcja liczebności lisa i jenota</p>	<p>Wycięcie drzew i krzewów, koszenie po 1 X do końca stycznia z usunięciem i wywozem biomasy</p> <p>Tworzenie stref ekotonalnych</p> <p>Coroczna redukcja lisa o 50 szt. i jenota o 25 szt.</p>

3.	Orliki: grubodzioby i krzykliwy	<p>Odtwarzanie i utrzymanie miejsc żerowania</p> <p>Poprawa i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w łowiskach i rewirach lęgowych</p> <p>Ochrona istniejących gniazd oraz tworzenie dogodnych miejsc gniazdowania</p> <p>Propagowanie wiedzy o orlikach</p>	<p>Wycięcie drzew i krzewów, koszenie z usunięciem biomasy</p> <p>Budowa 4 jazów piętrzących wodę, zapobieganie konserwacji cieków</p> <p>Budowa platform gniazdowych do 15 szt., zabezpieczanie pni drzew w sąsiedztwie gniazda przed penetracją przez kunę leśną przez spryskanie środkami odstraszającymi, obserwacja 2 gniazd corocznie przy pomocy kamery CCTV</p> <p>Ustawienie trzech tablic informacyjnych (Osowiec, Kapice, Grzędy), budowa wieży widokowej (Kapice) i 2 punktów obserwacyjnych (Kapice, Grzędy)</p>
4.	Ptaki siewkowe	Redukcja liczebności norki amerykańskiej	Coroczna redukcja według możliwości
5.	Bocian czarny	<p>Tworzenie dogodnych miejsc do gniazdowania</p> <p>Ochrona terenu żerowisk</p>	<p>Budowa platform gniazdowych do 10 szt.</p> <p>Zapobieganie odwodnieniu, zwiększenie uwilgotnienia siedlisk</p>
6.	Łoś	Ochrona ostoi łosia	Opóźnianie usuwania krzewów i koszenie w okresie 1X–30 XI. Ograniczanie penetracji w okresie bukowisk

C. Ochrona czynna siedlisk przyrodniczych

Lp.	Nazwa siedliska	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Siedliska leśne/ nieleśne/ wodne	Ograniczenie areалу występowania i rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych w szczególności: klonu jesionolistnego, czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, słonecznika bulwiastego, łubinu trwałego, śnieguliczki białej, robinii akacjowej, karagany syberyjskiej, niecierpka drobnokwiatkowego, derenia rozłogowego, wierzby gruczołowatej	Usuwanie osobników m.in. poprzez koszenie, wrywanie, wykopywanie; wywóz biomasy

2.	Mechowiska	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie od dnia 15 lipca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej – wysokość koszenia 5–15 cm Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia. Pozostawienie 50% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to obejmować inny fragment działki; raz na dwa lata dopuszcza się koszenie całej powierzchni
3.	Szuwary wielkoturzycowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie od dnia 15 lipca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej – wysokość koszenia 5–15 cm Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia. Coroczne koszenie tylko 20% powierzchni, przy czym każdego roku powinno to dotyczyć innej powierzchni, raz na pięć lat dopuszcza się koszenie całej powierzchni
4.	Łąki trzęślicowe i selernicowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie w terminie od dnia 15 września do dnia 30 października, w sposób nie niszczący pokrywy roślinnej i glebowej; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia Pozostawienie 50% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to obejmować inny fragment działki; raz na dwa lata dopuszcza się koszenie całej powierzchni

5.	Murawy ciepłolubne	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	<p><u>Użytkowanie kośne</u> - Koszenie w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż dwa pokosy w roku; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia Pozostawienie 5-10% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to dotyczyć innej powierzchni</p> <p><u>Użytkowanie pastwiskowe</u> - Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października, przy obsadzie zwierząt wynoszącej 0,4 – 0,6 DJP/ha i obciążeniu pastwiska wynoszącym nie więcej niż 2,5 t/ha (5 DJP/ha)</p>
6.	Murawy bliźniczkowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października – na obszarach poniżej 300 m n.p.m. oraz od dnia 20 maja do dnia 1 października, przy czym wypasanie na terenach zalewowych rozpoczyna się nie wcześniej niż w terminie 2 tygodni po ustąpieniu wód
7.	Półnaturalne łąki wilgotne i łąki świeże	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż dwa pokosy w roku; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia Pozostawienie 5-10% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to dotyczyć innej część wydzielenia

II. Obszary objęte ochroną krajobrazową

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Obuwik pospolity	Utrzymanie siedliska występowania gatunku	Kontrola okresu i metod wyrębu drzew
2.	Głony: <i>Bulbochaete obligua</i> var. <i>subreticulata</i> , <i>Oedogonium excitans</i> , <i>O. alternans</i> var. <i>brevicellulare</i> , <i>O. Vivaticum</i>	Poprawa stanu siedliska	Utrzymanie odpowiedniego zacielenia siedlisk poprzez redukcję drzew i krzewów
3.	Ozorka zielona	Poprawa stanu siedliska	Odkrzaczanie, redukcja drzew, wypas
4.	Sasanka otwarta i sasanka łąkowa	Utrzymanie właściwego stanu siedliska	Koszenie poboczy pasa drogowego przy użyciu sprzętu nieniszczącego struktury gleby

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Wodniczka	Odtwarzanie i utrzymanie siedlisk łągowych	Wycięcie i usunięcie drzew i krzewów, koszenie po 1 sierpnia do końca stycznia wraz z usunięciem i wywozem biomasy
2.	Cietrzew	Odtwarzanie i utrzymanie siedlisk łągowych Redukcja liczebności lisa i jenota	Wycięcie drzew i krzewów koszenie, po 1 X do końca stycznia wraz z usunięciem i wywozem biomasy Tworzenie stref ekotonalnych Coroczny odstrzał redukcyjny lisa o 50 szt. i jenota o 25 szt.
3.	Ptaki siewkowe	Redukcja liczebności norki amerykańskiej	Coroczna redukcja wg możliwości.
4.	Błotniak łąkowy, derkacz, czajka, kszyc, dubelt, rycyk, kulik wielki, krwawodziób	Odtwarzanie i utrzymanie siedlisk łągowych	Koszenie corocznie od 1 sierpnia do końca stycznia, wraz z usunięciem i wywozem biomasy, pozostawianiem 5-50% pow. nieskoszonej, przy czym w każdym roku powinno to dotyczyć innej powierzchni, wysokość koszenia 5 – 15 cm
5.	Wstęgówka bagienna	Ochrona siedliska gatunku	Utrzymanie zakrzewień wierzbowych wzdłuż poboczy pasa drogowego w miejscach występowania

C. Ochrona czynna siedlisk przyrodniczych

Lp.	Nazwa siedliska	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Siedliska leśne/ nieleśne/ wodne	Ograniczenie areалу występowania i rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych w szczególności: klonu jesionolistnego, śnieguliczki białej, czeremchy amerykańskiej	Usuwanie gatunków inwazyjnych m.in. poprzez koszenie, wrywanie, wykopywanie, wywóz biomasy
2.	Mechowiska	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie od dnia 15 lipca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej – wysokość koszenia 5–15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia. Pozostawienie 50% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to obejmować inny fragment działki; raz na dwa lata dopuszcza się koszenie całej powierzchni
3.	Szuwary wielkoturzycowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie od dnia 15 lipca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej – wysokość koszenia 5–15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia. Coroczne koszenie tylko 20% powierzchni, przy czym każdego roku powinno to dotyczyć innej powierzchni, raz na pięć lat dopuszcza się koszenie całej powierzchni
4.	Łąki trzęślicowe i selernicowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	Koszenie w terminie od dnia 15 września do dnia 30 października, w sposób nie niszczący pokrywy roślinnej i glebowej; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia. Pozostawienie 50% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to obejmować inny fragment działki; raz na dwa lata dopuszcza się koszenie całej powierzchni

5.	Murawy ciepłolubne	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	<p><u>Użytkowanie kośne</u> - Koszenie w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż dwa pokosy w roku; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia Pozostawienie 5-10% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to dotyczyć innej powierzchni</p> <p><u>Użytkowanie pastwiskowe</u> - Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października – na obszarach poniżej 300 m n.p.m. oraz od dnia 20 maja do dnia 1 października – na obszarach powyżej 300 m n.p.m., przy obsadzie zwierząt wynoszącej 0,4 – 0,6 DJP/ha i obciążeniu pastwiska wynoszącym nie więcej niż 2,5 t/ha (5 DJP/ha)</p>
6.	Murawy bliźniczkowe	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	<p>Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października – na obszarach poniżej 300 m n.p.m. oraz od dnia 20 maja do dnia 1 października – na obszarach powyżej 300 m n.p.m., przy obsadzie zwierząt wynoszącej 0,4 – 0,6 DJP/ha i obciążeniu pastwiska wynoszącym nie więcej niż 2,5 t/ha (5 DJP/ha), przy czym wypasanie na terenach zalewowych rozpoczyna się nie wcześniej niż w terminie 2 tygodni po ustąpieniu wód</p>
7.	Półnaturalne łąki wilgotne i łąki świeże	Utrzymywanie otwartych zbiorowisk	<p>Koszenie w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 30 września, w sposób nie niszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż dwa pokosy w roku; wysokość koszenia 5-15 cm. Zebranie biomasy w ciągu dwóch tygodni i wywiezienie do końca stycznia Pozostawienie 5-10% powierzchni nieskoszonej, przy czym co roku powinno to dotyczyć innej części wydzielenia</p>